

**Fundusz Obywatelski
im. Ludwiki i Henryka
Wujców**

Brunatna agresja. Nowy raport Stowarzyszenia „Nigdy więcej”

Tak zwane patrole obywatelskie organizowane przeciwko migrantom, brutalne pobicie studenta z Azerbejdżanu oraz Hindusów w hostelu pracowniczym to tylko niektóre przypadki rasizmu i ksenofobii z ostatnich tygodni. Ukazała się właśnie [nowa ‘Brunatna Księga’](#) Stowarzyszenia ‘NIGDY WIĘCEJ’, która dokumentuje wybrane ataki na mniejszości z lat 2023-2024.

– ‘Eskalacja agresji nie jest zaskakująca’ – tłumaczy dr Anna Tatar, współautorka raportu. – ‘Wielokrotnie przestrzegaliśmy, że wzbudzanie przez polityków strachu, a nawet pogardy wobec migrantów i uchodźców będzie skutkowało przemocą na ulicach’.

‘Brunatna Księga’ wydana przez Stowarzyszenie ‘NIGDY WIĘCEJ’ zawiera opisy rasistowskich i ksenofobicznych napaści fizycznych, przypadków dyskryminacji, jak również dewastacji cmentarzy czy pomników upamiętniających Zagładę. Opisuje też rasistowskie i ksenofobiczne zajścia z udziałem pseudokibiców piłkarskich. Ponadto raport ten stanowi dokumentację mowy nienawiści w polskiej debacie publicznej, a zwłaszcza w mediach społecznościowych.

– ‘Nienawiść do mniejszości to problem globalny’ – zauważa Rafał Pankowski, współzałożyciel Stowarzyszenia ‘NIGDY WIĘCEJ’, prof. Collegium Civitas w Warszawie i Rotary Peace Fellow na Uniwersytecie Makerere w Ugandzie. – ‘Dlatego tak ważna jest solidarność ze wszystkimi ofiarami dyskryminacji i przemocy’.

Stowarzyszenie ‘NIGDY WIĘCEJ’ jest powstałą w 1996 roku niezależną organizacją antyrasistowską, która prowadzi ‘Brunatną Księgę’ – dokumentację zdarzeń na tle ksenofobicznym i antysemitycznym. Jej inicjatorem był wieloletni prezes Stowarzyszenia ‘NIGDY WIĘCEJ’ Marcin Kornak (ur. 1968 – zm. 2014).

Od 1 września 2023 do 15 października 2024 prowadzenie monitoringu ‘Brunatna Księga’ było wspierane przez Fundusz Obywatelski im. Ludwiki i Henryka Wujców.

We wrześniu 2024 Stowarzyszenie ‘NIGDY WIĘCEJ’ zostało laureatem prestiżowej Nagrody im. Ronalda Eissensa i Suzette Bronkhorst za ‘wyjątkowe osiągnięcia w przeciwdziałaniu mowie nienawiści i propagowaniu praw człowieka’.

Oto wybrane zdarzenia udokumentowane w ‘Brunatnej Księdze’ Stowarzyszenia ‘NIGDY WIĘCEJ’:

– ŁÓDŹ. W nocy z 25 na 26 marca 2023 grupa kilkunastu osób, mężczyzn i kobiet, zaatakowała dwóch Ukraińców. Wykrzykiwali: ‘Nienawidzimy was, jesteście z Ukrainy, won do domu!’, a czterech bandytów brutalnie ich pobiło: uderzali ich pięściami, powalili na ziemię i kopali. Ukraińcy trafili do szpitala, jeden z nich miał złamaną szczękę i żebro, drugi obite nerki i uszkodzony ząb.

- WROCŁAW. 30 czerwca 2023 nauczycielka pochodząca z Filipin została zaatakowana przez nieznaną kobietę. Napastniczka obrzucała ją wyzwiskami i groziła przemocą oraz pozbawieniem życia. Wykrzykiwała: ‘Nienawidzę was, k...wa! Za to, że jesteście okrutni i źli. Choroby przenosicie różne’.
- RACIBÓRZ. 15 sierpnia 2023 na ulicy Katowickiej ciemnoskóry nastolatek, który wyszedł z baru z kebabem, został obrzucony rasistowskimi wyzwiskami i groźbami przez mijającego go przechodnia. Mężczyzna krzyknął do niego: ‘Ty jeb...ny ciapaty, wypier...alaj stąd, zaj...bię cię zaraz’.
- PIEKOSZÓW. 21 października 2023 jeden z mieszkańców, 36-letni Szczepan B., brutalnie pobił dwunastoletniego chłopca pochodzącego z Ukrainy. ‘Sprawca znieważał, ubliżał, ale również bił, wyprowadzał ciosy pięściami, kopał nogami po głowie i po całym ciele, powodując utratę przytomności u tego dziecka’.
- WARSZAWA. 11 listopada 2023 uczestnicy tzw. Marszu Niepodległości palili flagi Unii Europejskiej. Skandowali też hasła rasistowskie i ksenofobiczne, m.in. ‘Biały honor, biała duma’, ‘Biała siła jest i była’, ‘Polska dla Polaków’, ‘Znajdzie się kij na lewacki ryj’. Eksponowali również flagi z krzyżem celtyckim, flagę w barwach III Rzeszy czy transparent ‘Stop ukrainizacji Polski’.
- GDAŃSK. 2 stycznia 2024 na ulicy Owsianej ‘nieznani sprawcy’ zniszczyli tablicę upamiętniającą getto, w którym podczas II wojny światowej przetrzymywani byli Żydzi z Gdańska oraz z innych terenów okupowanych przez III Rzeszę.
- WARSZAWA. W nocy z 30 kwietnia na 1 maja 2024 na ulicy Twardej młodociany sprawca próbował podpalić synagogę im. Małżonków Nożyków. Rzucił koktajlem Mołotowa, który rozbił się o fasadę, blisko jednego z okien na parterze.
- WARSZAWA. W nocy z 24 na 25 sierpnia 2024 student pochodzący z Azerbejdżanu został pobity z powodu karnacji. Grupa kilku mężczyzn i kobieta obrzucili go rasistowskimi obelgami. Poszkodowany relacjonował: ‘Mówili «Polska dla Polaków», a mnie nazywali «jeb...nym czarnuchem» [...]. Dostałem w głowę czymś twardym [...]. Upadłem na ziemię i chyba od razu straciłem przytomność. Zaczęli mnie bić rękoma i kopać’.
- NOWY SĄCZ. 8 września 2024 przy cmentarzu żydowskim na ulicy Rybackiej kilkoro napastników zaatakowało grupę przyjezdnych Żydów, którzy zamierzali odwiedzić nekropolię. Sprawcy obrzucili ich antysemickimi wyzwiskami i kierowali pod ich adresem groźby.
- ŻYRARDÓW. 21 września 2024 przez miasto przeszedł ksenofobiczny marsz, określany mianem tzw. patrolu obywatelskiego. Manifestanci skandowali: ‘Tu jest Polska!’, ‘Tu jest Żyrardów, tutaj idziemy! Robimy, k...wa, to, co powinni robić wszyscy!’. Ponadto uczestnicy ‘patrolu’ brutalnie zaatakowali migrantów mieszkających w hostelu pracowniczym. Ukraińcy, Azerowie i Gruzini bronili się przed napastnikami, używając gaśnic proszkowych. W wyniku ataku 70 migrantów zrezygnowało z pracy w Żyrardowie.
- SZCZECIN. 7 października 2024 pochodzący z Ukrainy kierowca taksówki został pobity na tle narodowościowym przez 46-letniego pasażera. Mężczyzna kierował groźby pod jego adresem, zadawał mu ciosy w twarz i głowę, a także wykrzyknął do niego: ‘Ukraińska szmato!’.

‘Brunatna Księga 2023-2024’ ([pełna wersja raportu – plik PDF](#)).

Dodatkowe informacje:

www.nigdywiecej.org

www.facebook.com/Respect.Diversity

www.twitter.com/StowNIGDYWIECEJ

www.linkedin.com/company/never-again-association

„Brunatna agresja. Nowy raport Stowarzyszenia Nigdy więcej”. FunduszObywatelski.pl, 14.10.2024.

<https://www.funduszobywatelski.pl/brunatna-agresja-nowy-raport-stowarzyszenia-nigdy-wiecej/>